

מזבח הקטורת The Golden Altar

(1) שמות ל, א-י

(א) וְעָשִׂיתָ מִזְבֵּחַ מִקְטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִּים תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ: (ב) אֲמֹה אָרְפוֹ וְאֲמֹה רָחְבוֹ רְבֹעַ יְהִיֶּה וְאַמָּתַיִם קֹמְתוֹ מִמֶּנּוּ קִרְנָתָיו: (ג) וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר אֶת־גִּגְיוֹ וְאֶת־קִירָתוֹ סָבִיב וְאֶת־קִרְנָתָיו וְעָשִׂיתָ לָּוִי זָר זָהָב סָבִיב: (ד) וְשִׁתִּי טְבַעֲתֵת זָהָב תַּעֲשֶׂה לָּוִי מִתַּחַת לְיָדָיו עַל שְׁתֵּי צַלְעֹתָיו תַּעֲשֶׂה עַל־שְׁנֵי צַדָּיו וְהִיָּה לְבָתִּים לְבָדִים לְשֵׂאת אֹתוֹ בַּהֲמָה: (ה) וְעָשִׂיתָ אֶת־הַבָּדִים עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב: (ו) וְנָתַתָּה אֹתוֹ לְפָנֵי הַפְּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדוּת לְפָנֵי הַכְּפֹרֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֹדֶת אֲשֶׁר אוֹעֵד לְךָ שְׁמָה: (ז) וְהִקְטִיר עָלָיו אֶהְרֹן קְטֹרֶת סָמִים בְּבִקְרוֹר בְּהִיטִיבוֹ אֶת־הַנֶּחֱלֵת יְקִטִּירָנָה: (ח) וּבַהֲעֵלֶת אֶהְרֹן אֶת־הַנֶּחֱלֵת בֵּין הָעֲרֵבִים יְקִטִּירָנָה קְטֹרֶת תִּמְיֵד לְפָנֵי ה' לְדֹרֹתֵיכֶם: (ט) לֹא־תֵעָלוּ עָלָיו קְטֹרֶת זָרָה וְעֹלָה וּמִנְחָה וְנֶסֶךְ לֹא תִסְכּוּ עָלָיו: (י) וְכִפֹּר אֶהְרֹן עַל־קִרְנָתָיו אַחַת בְּשָׁנָה מִדְּמַיִם חֲטָאֹת הַכְּפֹרִים אַחַת בְּשָׁנָה יְכַפֵּר עָלָיו לְדֹרֹתֵיכֶם קֹדֶשׁ־קֹדֶשִׁים הוּא לֵה':

(2) שמות לא, ו-ט

(ו) וְאֵלֶּי הִגַּה נְתַתִּי אֹתוֹ אֶת אֶהְלִיָּאָב בֶּן־אֲחִיסָמֶךְ לְמִטָּה וְזָן וּבִלְבַב כָּל־חֶסֶד־לֵב נָתַתִּי חֲכָמָה וְעָשִׂה אֶת כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתָךְ: (ז) אֹתוֹ אֶהְל מוֹעֵד וְאֶת־הָאֲרֹן לְעֹדֶת וְאֶת־הַכְּפֹרֶת אֲשֶׁר עָלָיו וְאֶת כָּל־כְּלֵי הָאֹהֶל: (ח) וְאֶת־הַשְּׁלֹחַן וְאֶת־כְּלָיו וְאֶת־הַמִּנְחָה הַטָּהוֹרָה וְאֶת־כָּל־כְּלֵיהָ וְאֶת מִזְבֵּחַ הַקְּטֹרֶת: (ט) וְאֶת־מִזְבֵּחַ הָעֹלָה וְאֶת־כְּלָיו וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כֶּנֶוֹ:

Questions:

1. Why is this command omitted from the original series of commands at the beginning of the “teleological blueprint” of the משכן?
2. Why is the associated worship-act included in the description of the altar – unlike the מנורה and, nearly, unlike the וָאֵרֹן?
3. Why does the description also include what may **not** be brought there – again, unlike the other כלים?
4. Why is an annual expiation ceremony for/via this altar included in the description?
5. This command is immediately followed by the command regarding the donation of the $\frac{1}{2}$ שקל, then the laver, the spices and then the charge to בצלאל, followed by the מצוה of שבת. What are we to make of this sequence?

(3) ספורנו שמות ל: א

...ולא הזכיר זה המזבח עם שאר הכלים בפרשת תרומה, כי לא היתה הכוונה בו להשכיח האל יתברך בתוכנו, כמו שהיה הענין בשאר הכלים, כאמרו ושכנתי בתוכם, ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו. גם לא היה ענינו להוריד מראה כבודו בבית, כענין מעשה הקרבנות, כאמרו ונעדת שמה לבני ישראל, וכן העיד משה רבנו באמרו זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה'. אבל היה ענין זה המזבח לכבוד את האל יתברך אחרי בואו לקבל ברצון עבודת עמו בקרבנות הבוקר והערב, ולשחר פניו במנחת קטורת, על דרך הבו לה' כבוד שמו, שאנו מנחה וכו' לפניו.

(4) רמב"ן שמות ל: א

ועשית מזבח מקטרת קטרת – הנה מזבח הקטרת מן הכלים הפנימיים היה, ראוי שיזכרנו עם השלחן והמנורה שהוא מונח עמהם, וכן הזכירם במעשה בפרשת ויקהל. אבל הטעם להזכירו כאן אחר המשכן וכל כליו והקרבנות, בעבור שאמר בתשלום הכל: ונקדש בכבודי, ושכנתי בתוך בני ישראל, אמר כי עוד יתיחד להם שיעשו מזבח מקטרת קטרת להקטיר לכבוד השם. וזהו רז שנמסר למשה רבינו שהקטרת עוצרת מגפה (שבת פ"ט), כי הקטרת במדת הדין, שנאמר: ישמו קטרה באפך, מן: וחרה אפי, והיא מה שאמר בקטרת זרה: ועל פני כל העם אכבד – שידעו כבודי כי לא ישא לפשעכם ויזהרו בכבודי. ולכך אמר כאן: ונתתה אותו לפני הפרכת אשר על ארון העדות לפני הכפורת אשר על העדות אשר אועד לך שמה, כי מה צורך להאריך בכל אלה, ולא אמר: ונתת אותו לפני ארון העדות באהל מועד, כאשר אמר בפרשת ויקהל, אבל הוא להורות על ענינו.

The Order of the Commands Regarding the Mishkan
The Teleological Blueprint¹

- I. **Purpose** (25:1-9) – ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם
- II. Vessels for the Mishkan (25:10-40)
 - a. Aron/Cover/Cherubim (25:10-22) ... ונועדתי לך שם ודברתי אתך...
 - b. Table (25:23-30)
 - c. Lampstand (25:31-40)
- III. Physical Infrastructure (26:1-37)
 - a. Tent Covers (26:1-14)
 - b. Boards and Sockets (26:15-30)
 - c. Curtains (26:31-37)
- IV. The Courtyard (27:1-19)
 - a. Altar (27:1-8)
 - b. Courtyard, curtains, pegs etc. (27:9-19)
- V. **Command to bring pure oil for lampstand** (27:20-21)
- VI. Priestly garments (28:1-43)
 - a. Materials and overview (28:1-5)
 - b. Ephod (28:6-12)
 - c. Breastplate and attachments (28:13-30) ... ונשא אהרן את שמות בני ישראל...
 - d. Robe (28:31-35)
 - e. Diadem (28:36-38) ... ונשא אהרן את עון הקדשים...
 - f. Rest of garments (28:38-43)
- VII. Sanctification of Kohanim (29:1-46) ... וידעו כי אני ה'... ושכנתי... ונקדש... ונועדתי...
- VIII. Inner altar (30:1-10)
- IX. *Command to bring ½ Sheqel (30:11-16) נגף ולא יהיה בהם
- X. *Laver (30:17-21)
- XI. ***Command to bring spices for anointing oil** (30:22-33)
- XII. **Components of Incense (30:34-38)
- XIII. *Charge of Betzalel and his team (31:1-11)
- XIV. *Command regarding the Shabbat (31:12-17) ... בני ובין בני ישראל אות היא לעולם...

¹ אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: בצלאל על שם תכמתו נקרא. בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: לך אמור לו לבצלאל "עשה לי משכן ארון וכלים". הלך משה והפך ואמר לו: "עשה ארון וכלים ומשכן". אמר לו: משה רבינו, מנהגו של עולם אדם בונה בית ואחר כך מכניס לתוכו כלים, ואתה אומר "עשה לי ארון וכלים ומשכן", כלים שאני עושה, להיכן אכניסם? שמא כך אמר לך הקדוש ברוך הוא, "עשה משכן ארון וכלים"? אמר לו: שמא בצל אל היית ונדעת? (ברכות נה ע"א)